

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Odpověď na podání - doprava osob do záchytné stanice

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky obdržel žádost o zpracování odpovědi na otázky spojené zejména s dopravou a umístěním osob do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice (dále jen „záchytná stanice“) obecní policií.

K předmětné věci uvádíme, že věcným gestorem zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tabákový zákon“), zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o specifických zdravotních službách“), případně zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“) je Ministerstvo zdravotnictví České republiky, a nikoliv Ministerstvo vnitra.

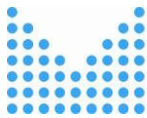
Nicméně s ohledem na věcnou působnost zdejšího odboru v oblasti obecní policie a s přihlédnutím k dostupným informacím sdělujeme k položeným otázkám následující:

- 1) Předání dotčené osoby obecní policií zdravotnickému personálu záchytné stanice; výpomoc strážníků obecní policie při přijetí osoby do záchytné stanice zdravotnickému personálu; součinnost strážníků obecní policie se zdravotnickým personálem při umístění osoby na lůžko v záchytné stanici

Předně je třeba uvést, že z § 89b odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách jasně vyplývá, že **osobu, která splňuje stanovené podmínky lze umístit do záchytné stanice pouze se souhlasem lékaře určeného poskytovatelem protialkoholní a protitoxikomanické záchytné služby (dále jen „záchytná služba“) za současného splnění dalších stanovených podmínek.**

Jinak řečeno, okamžikem rozhodným pro umístění osoby do záchytné stanice je **rozhodnutí lékaře** určeného poskytovatelem záchytné služby o tom, že osoba je „způsobilá“ k umístění v záchytné stanici.

Tímto okamžikem zároveň **končí povinnosti** a oprávnění strážníka **podle § 17b** zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), **nikoliv však povinnosti podle zákona o specifických zdravotních službách.**

§ 89a odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách totiž stanoví, že **poskytování záchytné služby spočívá:**

- **ve vyšetření osoby za účelem zjištění, zda její umístění do záchytné stanice není vyloučeno, a**
- **v pobytu osoby v záchytné stanici, včetně nezbytné péče směřující k zabránění ohrožení zdraví bezprostředně souvisejícího s akutní intoxikací.**

§ 89b odst. 4 cit. zák. přitom deklaruje, že pokud osoba, která při poskytování **záchytné služby** (viz výše):

- a) bezprostředně ohrožuje sebe, nebo**
- b) jinou osobu, nebo**
- c) poškozuje majetek poskytovatele záchytné služby,**

přičemž poskytovatel záchytné služby tomu **nemůže zabránit vlastními silami**, může **požádat o nezbytnou součinnost** (vedle Policie České republiky ad. institucí) i **obecní policii**.

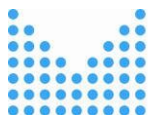
Tímto ustanovením jsou jasně vymezeny zákonné limity součinnosti obecní policie s poskytovateli záchranné služby, které mají výhradně „bezpečnostní charakter“ (ochrana života, zdraví osob a majetku).

Žádný z výše uvedených zákonů ani žádný jiný zákon neukládá strážníkovi obecní policie plnění úkolů zdravotnického personálu.

Pro podporu tohoto tvrzení odkazujeme na ustanovení § 11 odst. 3 a 4 zákona o zdravotních službách, ze kterých vyplývá kdo (jaký zdravotnický personál) je oprávněn poskytovat zdravotní služby, což se mimo jiné týká i záchytné služby. **Strážník obecní policie nespadá do této kategorie zaměstnanců.**

Rovněž tak nelze opominout ustanovení § 6 odst. 3 zákona o obecní policii, který stanoví, že strážník je sice povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá, nicméně, jak uvedeno výše, tato úřední osoba bude, z povahy činnosti obecní policie coby orgánu obce určeného k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, výhradně plnit pouze úkoly mající „bezpečnostní charakter“.

Navíc připomínáme, že s odkazem na obsah a rozsah odborné přípravy (školení a výcvik) strážníka, tento nedisponuje znalostmi a dovednostmi zdravotnického personálu a není tedy i z tohoto důvodu povinen suplovat jeho činnost.

2) Odmítnutí přijetí osoby do záchytné stanice

Podle § 89a odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách je záchytná služba zdravotní službou poskytovanou osobě, která pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek.

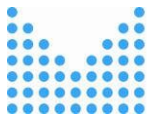
Podle § 89b odst. 2 důvody pro odmítnutí umístění osoby do záchytné stanice jsou:

- a) **osoba je ohrožena na životě selháním základních životních funkcí, v bezvědomí, s neošetřeným zraněním, s masivním krvácením nebo osobu jevící známky onemocnění bezprostředně vyžadující péči, kterou nelze poskytnout v záchytné stanici, nebo**
- b) je mladší 15 let, nebo
- c) **osoba nesplňuje podmínky pro pobyt v záchytné stanici, protože například během přepravy k vyšetření a pobytu do záchytné stanice odezněly příznaky akutní intoxikace** (výslovně v zákoně neuvedeno, ale vyplývá z logiky věci).

Jak vyplývá z výše uvedeného, v případě, že důvody pro odmítnutí umístění osoby v záchytné stanici jsou **důvody zdravotními podle písm. a)**, kdy osoba je ve stavu, který vyžaduje účinné lékařské ošetření v odpovídajícím zdravotnickém zařízení (umístění osob mladších 15 let v záchytné stanici je zákonem o specifických zdravotních službách vyloučeno a v těchto případech se proto § 17b zákona o obecní policii nepoužije vůbec), **dopravu osob** do takového zdravotnického zařízení **není obecní policie oprávněna realizovat, neboť jí to zákon o obecní policii ani žádný jiný zákon neumožňují. Navíc strážník není odborně vyškolen, vycvičen a vybaven k tomu, aby poskytoval specializovanou zdravotnickou pomoc.**

Takovou činnost je, v daném případě, oprávněna vykonat **pouze zdravotnická záchranná služba nebo případně zdravotnická dopravní služba**, které jsou, v souladu s § 2 odst. 2 zákona o zdravotních službách, poskytovateli zdravotnické služby a za tímto účelem musí být vybaveny odpovídajícími dopravními prostředky (§ 11 odst. 7 cit. zákona).

K problematice „zpáteční“ přepravy osob neumístěných v záchytné stanici v případech, kdy **lékař určený poskytovatelem záchytné služby rozhodne, že osobu není potřeba přijmout do záchytné stanice** uvádíme, že **zákon o obecní policii (§ 17b) ani žádný jiný zákon neukládá obecní policii povinnost převést inkriminovanou osobu do výchozí obce nebo na konkrétní místo v obci. Všechna oprávnění a povinnosti obecní policie/strážníka týkající se samotné přepravy, resp. s takovou přepravou související se podle zákona o obecní policii vztahují pouze na přepravu osoby do záchytné stanice a nikoliv naopak.**

Zde připomínáme, že předmětem činnosti obecní policie není jakákoliv přeprava osob. Tedy jinak řečeno, obecní policie neposkytuje dopravní služby jako jiné, obvykle podnikatelské subjekty. Proto pro obecní policie ani žádný zákon nestanoví způsob a výši úhrady takové činnosti, která je vykonávána nad běžný rámec povinností a oprávnění obecní policie. Nicméně jde o činnost, která je zcela v souladu s principy fungování orgánů veřejné moci (dobrá správa).

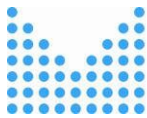
Na druhou stranu, podle našeho názoru, nedojde k porušení zákona, v případě, že osoba **požádá strážníky obecní policie** o převoz do výchozí obce nebo na konkrétní místo v obci, odkud byla hlídkou obecní policie přepravena do záchytné stanice. Jak bylo uvedeno výše, strážník však není povinen osobě vyhovět.

Zde musí strážníci obecní policie vyhodnotit na místě všechny důvody, které svědčí v event. prospěch takového postupu. To znamená, že musí zvážit všechny související okolnosti, tj. že osoba například nedisponuje finančními prostředky pro cestu zpátky, je vyčerpána nebo dezorientována tak, že by zpáteční cestu nemusela zvládnout, na místě jsou složité klimatické podmínky apod. nebo existuje jiná relevantní překážka na její straně k bezproblémovému návratu.

Pokud se strážníci obecní polici rozhodnou uskutečnit přepravu takové osoby do výchozího místa z důvodu krajní nouze nebo z jiných důvodů, důrazně doporučujeme, s ohledem na eliminaci případných možných budoucích sporů, výhrad, řešení stížností apod. ve vztahu k postupu strážníků obecní policie, vyžádat si od předmětné osoby **před zahájením zpáteční přepravy písemné vyjádření** (podpis na příslušném formuláři zpracovaném obecní policií) **obsahující požadavek osoby o dobrovolný převoz dopravním prostředkem obecní policie** do výchozího místa (dalším dokladem o oprávněnosti postupu strážníků obecní policie je rovněž písemné rozhodnutí lékaře poskytovatele záchytné služby o odmítnutí přijetí osoby do záchytné stanice s uvedením důvodů pro takový postup).

Chápeme, že získání podpisu inkriminované osoby nebude vždy jednoduchou záležitostí, ale bez takového písemného projevu svobodné vůle (vyjádření) by uskutečnění přepravy „rizikové“ osoby bylo značně problematické.

V případě, že osoba se **nehodlá vrátit na místo**, odkud byla hlídkou obecní policie přepravena do záchytné stanice **nebo strážníky obecní policie nepožádá o zpáteční přepravu**, doporučujeme (rovněž z hlediska ochrany práv strážníků obecní policie) vyžádat si od takové osoby písemné vyjádření (podpis příslušného formuláře zpracovaného obecní policií) v tom směru, že osoba je srozuměna s odmítnutím umístění do záchytné stanice a **že po obecní policii nic dalšího nepožaduje**. I když, jak uvádíme výše, obecní policii žádné zákonné povinnosti po převozu a neumístění osoby do záchytné stanice nesvědčí, bude tímto způsobem postup strážníka „pro

futura“ odůvodněn jak tímto písemným vyjádřením osoby, tak i rozhodnutím lékaře poskytovatele záchranné služby o odmítnutí přijetí osoby do záchranné stanice.

3) Pomoc obecní policie lékařskému personálu nemocnic s agresivními pacienty; převoz osob za asistence obecní policie mezi zdravotnickými zařízeními
--

Podle našeho názoru, pokud požadavky zdravotnických zařízení souvisejí s poskytováním záchranné služby a jedná se o případy podle § 89b odst. 4 (viz výše), je dána působnost obecní policie.

V těchto, ale i ostatních případech lze odkázat na dikci § 2 písm. a) zákona o obecní policii, jakož i na ustanovení § 6 odst. 3 cit. zákona.

Nicméně ve všech dotčených situacích musí být zohledněna zásada proporcionality výkonu činnosti orgánu veřejné moci zřízeného obcí.

Připomínáme, že obdobnou pomoc může poskytnout zejména Policie České republiky. Nelze připustit, aby obecní policie rezignovala na plnění svého hlavního úkolu - zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na úkor pomoci zdravotnickým zařízením.

Dále pak platí, že zdravotnická zařízení mohou předmětnou činnost zajišťovat vlastními silami a prostředky nebo využít služeb komerčních subjektů (např. soukromé bezpečnostní služby).

Jako vhodné se jeví navázání dialogu mezi zřizovateli dotčených zdravotnických zařízení, komunální politickou reprezentací, včetně osob, které plnohodnotně řídí obecní policie, územních útvarů Policie České republiky a provozovateli podniků komerční bezpečnosti za účelem stanovení pravidel součinnosti mezi vyjmenovanými institucemi v těchto případech. Výsledkem mohou být smluvní ujednání upravující danou problematiku ke spokojenosti všech zúčastněných stran.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel

Vyřizuje: JUDr. Ivo Chauer
tel. č.: 974 833 223
e-mail: ivo.chauer@mvcv.cz